

פר' ישע אהרן

- אַיִלְגִּישׁ לְאָסִין אֲוֹנְטָעֵר אֲנָקָעָרָע מְדִינָות, דָאֵס וּוּעָלֵין מִיר זַעַהַן! נְמֻשְׁׂבָּדִים תְּחַת מְדִינָות אֶחָרוֹת – זה יַרְאָה עִינְינוּ וַיְשַׁמְּחָה לְבִנֵּנוּ.

רְבִינוֹ זַיִעַ דָּן אָוֹתָם לְפֹשָׁעִים כִּי הֵם לֹא שִׁמְרוּ עַל הַיְהוּדִים תֹּושְׁבֵי הַכְּפָרִים כֹּל הַשָּׁנִים, וּכְמוּ שָׁרָאוּ בָּעֵת מְלָחְמַת הָעוֹלָם הַשְׁנִיה, וְהֵם שִׁרְטוּ אֶת הַנָּאָצִים, הָאָרוּרִים יְמִשָּׁ, (שִׁימְחוּ לְעִינְינוּ – לְדָרָאָן עַולְםָ), כְּמוּ עֲבָדִים נְדִצְעִים וְלֹא נִתְבְּקַשׁוּ עַל כֵּךְ, וְרוּדָו בְּשָׁנָתָם עַל יִשְׂרָאֵל לֹא מַעֲצָרָה בְּרָשְׁוּת, וַיְשַׁעַר בְּפִשְׁעָה כִּי צְדִיק גּוֹדוֹלָה הַמְּרוֹהָה], לְכָן דָּן אָוֹתָם רְבִינוֹ כְּדִין שְׁוֹמְרִי חִינָּם שְׁחִיבִים עַל הִפְשִׁיעָה, וְאַיִן לְהֵם הַזּוֹכָה לְמִדְינָה – עַצְמָות, וְכָל זֹה חִזְזָה רְבִינוֹ בְּעִינְיוֹ הַתְּהוֹרוֹת, וְעַל כֵּךְ הוֹשִׁיבָרָב רְבִינוֹ בֵּית דִין, וְאִם יְשַׁדֵּין לְמִטָּה יְקִבּוּ הַלְּכָה זֹו בְּשָׁמִים, לְהַזְדִּיעַ כִּי צְדִיק גּוֹדוֹלָה וְהַקְּבָ"הּ מַקִּים. תָּה

אַנְיָמָמִן בְּאֶמְוֹנָה שְׁלִימָה בְּבִיאַת הַמְּשִׁיחָה בְּעַת הַמְּלָחְמָה וְהַפְּחַד הַיּוֹ גָּדוֹל מָאָד, וְרְבִינוֹ הַתְּחַבָּא מֵהֶם שְׁלָא יְדַעַו הַרְשָׁעִים אֲתָם מִקְומוֹ, וְזֹה הַיּוֹ בְּחַג הַפּוֹרִים וְשַׁתָּה לְחִינָּם עַמִּיכִים אֲשֶׁר הִי אָז עָמָו בְּהַחֲבָא, וְאָמָר: נִזְכָּה לְחִידִים אֲשֶׁר הִי אָז עָמָו בְּהַחֲבָא, אָמָר: נִזְכָּה לְשָׁנָה הַבָּאה בִּירוּשָׁלים, אָז לֹא כְמוּ שְׁחוֹשְׁבִים שְׁתָה לְחִינָּם אֶלָּא כַּרְצֹנוּנוּ, וּכְרֹצֹן יְרָאוּ, אָחָר כֵּן צְלָל בָּנוּ שְׁלִרְבִּינוֹ צְלָל מַקָּרְלִין. תָּה

עַצְמָות לְאָוְרִינָא הִיה לֹא תַּהְיָה!

פָּעָם נִסְעָה רְבִינוֹ בְּרַכְתָּה לְקִיעְוּוֹ, וְעַמּוֹ קִבְוץָה חִסְדִּים וּרְבָנִים, יַיְגָה בְּדַרְךְ לְפָנֵי קִיעְוּוֹ כְּשֶׁנְעָצָרוּ בְּתַחַנָּה (סְטָאַנְצִיעַ), נִיגְשָׁ רְבִינוֹ לְחַלּוֹן וְהַסְתַּכְלֵל הַחֹזֶה וְרָאָה שְׁלַט כְּתוּב עַלְיוֹ בְּשִׁפְטָה אָוְרִינָא, קָרָא לְאֶחָד שְׁמַבֵּין שְׁפָתָם וְשָׁאל אֶתְהוּ מה שְׁכַתְּוּבָה, וְקָרָא לְפָנָיו: עַצְמָות לְאָוְרִינָא! – זְעַלְבָשְׁטָעַנְדִּיגָּ פָּאָר אָוְרִינָא. הַסִּבְ�ָּה הִתְהַהָּה כִּי אָוְרִינָא הִתְהַהָּה תְּחַת שְׁלַטּוֹן הַרוֹסִים וְהֵם רְצָוָה לְקַבֵּל עַצְמָות, עַכְבָּרְסָום בְּרַעַשׂ גָּדוֹלָה סְבִיב הַעֲנֵן.

כְּשֶׁהָגַעַר רְבִינוֹ לְמַחְזָוָה חַפְצָוֹ – לְקִיעְוּוֹ, בַּיקָּשׁ מְהֻרְבָּנִים שִׁבְעָוָא עַמּוֹ לְאַכְסְנִיא שָׁלוֹ, וְאָמָר אֲלֵהֶם שִׁתְּשִׁבּוּ לְשְׁוֹלְחָן כִּי רָוֶוחָה לְהַעֲמִיד בֵּית דִין, וְרְבִינוֹ נִעַמֵּד מָוֹלָם וְהַעֲמִיד רְגָלוֹ הַחַתָּה עַל הַכְּסָא וְסִמְךָ אֶת רָאָשׁוֹ עַל יָדוֹ הַקָּ, וְעַמְדָה כֵּן אֵיזָה זָמָן, וּבְתוּךְ הַאֲוָלָם לֹא נִשְׁמַע שָׁוֹם קָוֶל וְרָחֵשׁ, וְאֲפִילּוּ זָמוֹן הַזּוּבָב הִיה אָפְשָׁר לְשָׁמוֹעַ, מִיטָּ אַמְּהָלָל [כְּבָעָם אַחֲתָן] הַתְּעוּרָרָר רְבִינוֹ וְשָׁאל אֶת הַרְבָּנִים, מָה הַדִּין שֶׁל שְׁוֹמְרִי חִינָּם? עַנוּ לוּ הַרְבָּנִים שְׁוֹמְרִי חִינָּם פְּטוּר עַל גִּנְיבָה וְאַבְיָדָה אֶבְלָל עַל פִּשְׁעָה חִיּוּב. נָאָךְ אַמְּנִינָּת שְׁטִילְקִיטָּ, וְדָפָק רְבִינוֹ עַמּוֹ יָדוֹ עַל הַשְּׁוֹלְחָן וְאָמָר: זְעַלְבָשְׁטָעַנְדִּיגָּ פָּאָר [עַצְמָות לְמִדְינָת] אָוְרִינָא הִיה לֹא תַּהְיָה!

תָּהָג בְּינֵהֶם הִיּוֹ הַרְהָגָג הַחַסִּיד רִיּוֹ יַעֲקָב זְלִצָּמָן הַרְבָּב מְדוּבָרָוֹץ, וְהַרְהָגָג הַחַסִּיד רִיּוֹ אַהֲרָן קוֹנְדָא הַרְבָּב מְסָאָרְנִי, מְחַשּׁוּבִי חַסִּידִי סְטָאַלִּין וּמְרָמִי הַמְּעָלָה, וְלֹאָחָמָם הַתְּקָשְׁרוּ לְבָנוֹ רְבִינוֹ מַקָּרְלִין וּמְחַסִּידִיוֹ הַנְּאָמְנִים – וְעַוד רְבָנִים.

תָּהָג סִיפְר הַרְהָגָג רִיּוֹ יַצְחָק דְּקָלְבּוֹים זְלִיל מְחַסִּידִי קָרְלִין בּוֹאַלְדִּידְמָרָעָן שְׁשָׁמָעָ מְהַרְהָגָג רִיּוֹ יַעֲקָב שְׁהִיָּה עוֹד בְּזָמָן אַדְמָוֹרָ הַזָּקָן, וְהָוָה הַיּוֹ נִזְכָּה אָז בְּשַׁעַת מְעָשָׁה, וְגַם נִדְפָּס אֶבְזָרְצָרָה אַיִן שְׁטוּב (גְּלִוָּן תְּהָ).

עַוד שְׁמָוֹר רַעַתָּם וְפִשְׁעִיתָם שֶׁל הַגְּזִירָה הַנְּרוֹאָת שְׁבָשְׁנוֹת חַח תְּחַטָּא, אֲשֶׁר הִכּוֹ בְּאֶכְדּוֹתָמָה עַד גָּדוֹעָ. בְּחַרְיָ אָף כָּל קָרְנִין יִשְׂרָאֵל'', נְטוּלִי חַמֵּל וּרְחַמְּנוֹת, מְלָאִי רְשִׁיעָות וּשְׁנָאָה, הַרְגוּ וְטַבְחוּ שְׁלִישָׁ מְקַהְיָלוֹת יִשְׂרָאֵל בְּפּוֹלִין. וְגַם הָמָה לֹא פְּסָחוּ וְהָרִימוּ יְדָם הַתְּמָמָה עַל בֵּית רְבִינוֹ מַקָּרְלִין, אֲשֶׁר בָּעֵת שְׁנַכְנָסָה הַדִּיטְשָׁנָה הַרְשָׁעִים יְמִשָּׁ לְרוֹסָאָ. תִּיכְףּ הַעֲמִידָוָה שְׁוֹמָר (אַוְרִינְגְּנָר גּוֹי) לְשְׁמָוֹר עַל הַצְּדִיק, כִּי נִתְנוּ עַיִנָּהֶם בּוֹ לְעֹצָר אָוֹתוֹ בְּבִיתָוּ, וְלֹא יָצָא הַחֹזֶה. יְמָה אֶחָד הַשְּׁתָמָט רְבִינוֹ לְבִיהָמָד לְהַתְּפַלֵּל עַם מִנְיָן, וְכָשְׁרָאָה הַגּוֹי הַרְשָׁעָה אֶת הַצְּדִיק חָזָר לְבִיתָוּ, הַחָל לְצַלְפָּה בְּשָׁוֹט שְׁלִבְזָוָל, וְהָעֲנֵק לוּ מְהֻלָּמוֹת אֲכְזָרִיות בְּרָאָשׁוֹן הַקָּ, כִּמְהָאָכָּה הַיְדִים יְדִי עָשָׂו, וְהַתְּפַלֵּל בִּיְסּוּרִים קָשִׁים וּמְרִים עַד שְׁתַׁוְן כָּמָה יִמְיָם קָשִׁים וּנוֹרָאִים שְׁבַק חִיָּם לְכָל חַי, וּוּיְגִישְׁרִיעָן! הַיְיָד בְּמַהְרָה.

וְכָמוֹ כֵּן הַתְּבִטָּא עַלְיָהֶם פָּעָם רְבִינוֹ זְכָל מְסְטָאַלִּין-קָרְלִין – בָּאַרְצָה בָּבָ, כְּשַׁנְזָק לְטַפְּלָה אַצְלָ וּרְופָא שְׁנִיִּים, וְכָשִׁיצָא מִמְנוֹ, נִעְנָה וְאָמָר עַל הַתְּנָגָהוֹת: אַוְרִינְגְּנָר אֲכֹזָר! שִׁינְקוּם הַשָּׁם אֶת נִקְמָתוֹ בְּמַהְרָה, וַיִּסְרַּחַרְפָּת עַמּוֹ וְאָרְצָו, בְּהַרְמָתָ קָרְנִין יִשְׂרָאֵל בְּמִינְיוֹ, אָמָן. וְאָוְסִיף: כִּי כְּשָׁבָא אַ"מ הַרְהָגָג זְלִיל הַכְּאָב עַל צָעָרוֹ שְׁלַרְבוֹ הַרְהָגָג הַכְּמָ, הַעֲוֹרָק וְהַמְּהָדֵר סְפָר זֹה, וְעַבְרָע עַל פִּיסְקָא זֹה, הַוְצִיא אֲנָהָה כְּבָה מַעֲמָקָ לְבּוֹ, מְגֹדֵל הַכְּאָב עַל צָעָרוֹ שְׁלַרְבוֹ הַרְהָגָג זְלִיל, וְעַל סְבָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגָלָל אַוְרִינָא וּכְוּ, וְמַעֲשָׂה רְשָׁעָותָם שְׁלַחְפָּלִים וְהַאֲכָזָרִים שְׁבָאוֹמוֹת יְמִשָּׁ וּזְכָרָם.